

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta
Katedra sociologie

Role starých a nových médií v edukačním procesu na 2. stupni ZŠ

Bakalářská práce

Přílohy k bakalářské práci

Autor:	Lucie Ptáčková
Studijní program:	B6703 Sociologie
Studijní obor:	Sociologie obecná a empirická
Forma studia:	prezenční
Vedoucí práce:	PhDr. Michal Tošner, Ph.D.

Hradec Králové, 2017

Obsah

Rozhovor 1 - Respondent A	3
Rozhovor 2 - Respondent B	14
Rozhovor 3 - Respondent C	25
Pozorování 1 - Přírodopis.....	39
Pozorování 2 - Anglický jazyk.....	40

Rozhovor 1 - Respondent A

TAZATEL: Dobrý den, moje jméno je Lucie Ptáčková a v současné době zpracovávám svoji bakalářskou práci na téma Role starých a nových médií v edukačním procesu na 2. stupni základní školy. Úkolem té bakalářské práce je zmapovat situaci médií v českém školství a k tomu by mi měl pomoci právě rozhovor s Vámi. Nejsou žádné špatné odpovědi, takže se nemusíte bát ničeho. A ještě bych se Vás chtěla předtím zeptat, jestli souhlasíte s tím, že si ten rozhovor budu nahrávat. 00:00:35-5

RESPONDENT: Ano, souhlasím. 00:00:36-6

TAZATEL: Tak přejdeme vlastně k takové první kategorii, a tou je využití médií ve výuce. Já bych se Vás pro začátek zeptala, jaké předměty Vy sama vyučujete? 00:00:47-7

RESPONDENT: Ruštinu. 00:00:49-2

TAZATEL: Ruštinu. A jaké předměty podle Vás na 2. stupni vyžadují největší takovou míru zapojení těch médií? Jak třeba těch starých, tak těch nových, 00:01:00-4

RESPONDENT: No tak určitě počítače informatika, no a pak už je to v podstatě na každém vyučujícím, někdo má rád, když má k ruce nějakou pomoc technickou, někdo naopak je ze staré školy, takzvaně, a moc o tu pomoc nestojí. Takže je to jedno, jestli to je dějepis, zeměpis, cizí jazyk... Je to v podstatě jedno. Vždycky je to o přístupu toho kantora. 00:01:23-6

TAZATEL: A jaký to má vlastně efekt, když se ta média zapojují ve výuce? Má to nějaký přínos třeba pro žáky nebo i pro ty učitele? 00:01:30-5

RESPONDENT: Pro učitele v tom, že nemusí všechno vymýšlet sami, že občas můžou sáhnout po něčem, co už je někde připravené a použít to. Pro děti bych řekla, že by to mělo být motivační tak, že si spojují názornost s tím, co se najde v učebnici, zase záleží na třídě

hodně. Některá třída to vítá velmi, na prvním stupni zvlášť a na druhém stupni třeba děti dostat k té interaktivní tabuli je problém. 00:01:58-5

TAZATEL: Dobře. Jakými médii mimo vlastně ty tradiční nějaké učební pomůcky jako jsou učebnice, knížky, nějaké pracovní sešity, jakými vlastně jinými těmi vaše škola disponuje? 00:02:10-7

RESPONDENT: Tak jsou tu výukové programy, které tu máme na síti uložené, takže jsou komukoliv k dispozici z každého počítače ve škole, pak jsou to materiály volně dosažitelné na internetu, co já vím, tak jazykářky hodně používají YouTube, já sama taky občas něco z toho dětem pustím... Takže tak asi. Vlastní prezentace vytvořené... 00:02:34-1

TAZATEL: Ehm. Jsou třeba na nějaké... Ehm... Na nějaké třeba interaktivní tabule a počítače... Jsou na to nějaké dotace, nebo jak vlastně funguje to financování nebo vlastně.... 00:02:45-4

RESPONDENT: Ehm, něco... Něco máme z dotací a něco máme zaplacený z vlastních peněz. 00:02:48-9

TAZATEL: Ehm. 00:02:49-4

RESPONDENT: Je to tak půl na půl asi u nás. 00:02:51-3

TAZATEL: Ehm. Vy jste říkala, že Vy využíváte nějaké třeba videa z toho YouTube a je ještě něco jiného, co třeba využíváte, nějaká média, vy sama třeba v té výuce? 00:03:03-4

RESPONDENT: Já sama, já používám materiály na interaktivní tabuli, prezentace, YouTube, písničky, prostě to, co se hodí. Časopis... 00:03:13-4

TAZATEL: Jo, rozumím. A uvítala byste rozšíření těch učebních pomůcek, o nějaké třeba ještě jako novější technologie? 00:03:22-4

RESPONDENT: No, novější technologie, to jsou takový ty dotazový, eeh, dotykový panely v dnešní době... Nevím, jestli je to velká výhoda, nebo není... Spíš vždycky záleží na to, co je prezentováno, než jakým způsobem. A jestli je to pomocí tužky nebo prstu nebo prostě nevím... Máme tady tablety, ty tablety taky se občas používají, hlavně angličtinářky, pan Pechanec na přírodopis docela je taky využívá... Nějaká novinka, nevím, že by bylo něco až tak extra... 00:03:57-5

TAZATEL: Něco nového, o co byste usilovali... 00:04:00-5

RESPONDENT: Ne, teď asi ne. 00:04:01-8

TAZATEL: Ehm, využíváte ve škole třeba nějaké slovníky? Nebo databáze třeba i? 00:04:05-9

RESPONDENT: Slovníky určitě, databáze... Netuším... 00:04:12-7

TAZATEL: Nebo třeba nějaké časopisy odebírá škola? 00:04:15-1

RESPONDENT: Časopisy berem. Pro angličtinu, to máme... 00:04:17-4

TAZATEL: Ehm, ty si pamatuju. 00:04:18-6

RESPONDENT: To máme a na ruštinu já mám verzi na počítači, co mně chodí aktualizace každý měsíc, tak tam vždycky něco z toho použiju. 00:04:29-1

TAZATEL: Ehm. Při té výuce vlastně existují ta průřezová témata. A jsou nějaká ta průřezová témata vztažena přímo k těm médiím? 00:04:37-8

RESPONDENT: Je tam mediální výchova a to se tak jako prolíná, že... Češtinou, angličtinou, zase občanskou výchovou, výchovou ke zdraví, je to vždycky na jakou kapitolku se, žejo, zrovna v tom předmětu narazí. 00:04:53-6

TAZATEL: Ehm. Vlastně někdejší ministr školství Marcel Chládek přišel s tou celkem kontroverzní myšlenkou té digitalizace školství. A mě by zajímalo vlastně, do jaké míry se s touhleto myšlenkou ztotožňujete? Jestli si myslíte, že to má svůj účinek nebo spíš ne... 00:05:11-8

RESPONDENT: Jsem pro to, aby v každé třídě byly podmínky pro to, aby ten kantor mohl využít, co k výuce potřebuje. Protože se stane, že mají dva, tři současně zájem a pak hledají učebnu, stěhují se, různě hledají ten prostor. Takže my to děláme tak, že teď v posledních letech opravdu každé rok vybavím jednu až dvě pracovny počítačem, tabulí, interaktivním dataprojektorem tak, aby ta šance byla. Jestli už to pak ty lidi využijou, nevyžijou... 00:05:39-9

TAZATEL: To je na nich vlastně, ehm... 00:05:41-4

RESPONDENT: No... Ale podmínky se snažím vytvářet. 00:05:43-8

TAZATEL: Ehm. Když se budeme bavit spíše o těch žácích, tak dokáže je lépe zaujmout ten předmět, kde se ta média vlastně využívají? Jestli je baví třeba výuka prostřednictvím počítačů více, než třeba práce s klasickými mapami v zeměpise? 00:05:59-9

RESPONDENT: No, tak s klasickou mapou to zas je o tom, že ji mají před sebou, žejo, když jim to ukážete na té tabuli, tak je to názornější, učitel může pohybovat určitě s objekty... Nevím, jestli zrovna v tom zeměpise, ale třeba v dějepise najít nějaké staré dokumenty, které normálně k dispozici nemáte a promítnout jim je. Nebo při hudební výchově pustit ukázkou a nehledat nikde dlouze v nějakých kazetách, který už dneska nikdo nepoužívá, tak to určitě svůj význam má. 00:06:36-5

TAZATEL: Ehm, ehm. Co je v oblasti médií a informačních a komunikačních technologií přímo vyžadováno ministerstvem školství? Je něco takového? Jako co by se vyloženě vyžadovalo vlastně svrchu... 00:06:49-4

RESPONDENT: Em, není. 00:06:49-7

TAZATEL: ...Aby se třeba používalo... 00:06:51-0

RESPONDENT: Ne, ne, není. 00:06:52-5

TAZATEL: Není nic vlastně nařízeného... 00:06:52-6

RESPONDENT: Ne. Nařízeného není. 00:06:54-0

TAZATEL: Ehm, dobře. Přejdeme teda k té druhé části, to je taková menší část, je o regulaci médií. A já bych se chtěla v tom vlastně zeptat, jestli je ve škole nějak regulováno například užívání mobilních telefonů nebo počítačů. 00:07:09-8

RESPONDENT: Počítače jsou regulované tím, že jsou pouze v zamčených pracovnách, takže se tam chodí jenom na výuku, dětem volně přístupné nejsou. A mobily jsme řešili letos tak, že jsme dospěli k tomu, že pokud někdo při hodině vyrušuje, tak jsme si do školního řádu dali, že prostě ten mobil odevzdá do koše, který je na okně, učitel na něj nešahá, žák si ho tam odevzdá a po hodině si ho zas vezme. Od té doby, co jsme to zavedli, tak v podstatě ten problém s tím zlobením při hodinách ustal. Jinak děti nemají přístup na wifinu ve škole, to heslo jsme jim neřekli. 00:07:47-2

TAZATEL: Ehm. A nějaká třeba... Když vezmu v rámci třeba informačních a komunikačních technologií, jako v tom předmětu, je tam třeba blokace nějakých stránek nevhodných? 00:07:56-6

RESPONDENT: Je. Máme tady externí firmu, která nám dělá správce sítě a tam je opravdu mraky stránek zablokovaných. 00:08:05-0

TAZATEL: Ehm. Dobře. Ta poslední část, ta je vlastně věnovaná mediální gramotnosti. A zajímalo by mě, jak se projevují média nebo informační a komunikační technologie

v organizaci výuky. Mám na mysli třeba, jak fungují webové stránky nebo jestli jsou třeba prostřednictvím těch webových stránek nebo internetu zadávány domácí úkoly. 00:08:26-5

RESPONDENT: Prostřednictvím webovek určitě ne, webovky nám slouží k informování veřejnosti, rodičů, samozřejmě i dětí. Mají tam rozvrhy, jsou tam kontakty na důležitá místa, dáváme tam aktuality, co se konalo, co se bude konat. Tak ty slouží spíše jako informační pro veřejnost. 00:08:43-2

TAZATEL: Ehm. 00:08:44-3

RESPONDENT: Zadávání úkolů pro děti po internetu moc lidí neřeší, pan Pechanec, myslím, měl takový spíš jakoby ještě spíš mailem, než že by někde měl nějaké úložiště. 00:08:56-0

TAZATEL: Ehm, ehm. 00:08:56-6

RESPONDENT: I když i o to se asi, myslím, pokoušel. 00:08:58-7

TAZATEL: Ehm, dobře. A jak vlastně v dnešní době funguje komunikace s rodiči? Už to pokročilo třeba do té doby, že se komunikuje skrz mobilní telefony a e-maily, nebo se pořád přistupuje k té... 00:09:08-3

RESPONDENT: Ehm, většinou. 00:09:08-9

TAZATEL: A přistupuje se pořád jakoby třeba k těm klasickým třídním schůzkám ale. 00:09:12-3

RESPONDENT: Třídní schůzky máme, to určitě. Je otázka, jakým způsobem jsou dělaný, na druhém stupni máme klasický, na prvním stupni zkoušeli v pátých třídách i takové ty komunitní kruhy společně s dětmi. Rodiče omlouvají esemeskou, volají na telefon, píšou maily, jo, to funguje. 00:09:31-0

TAZATEL: Ehm, i ty e-maily vlastně v dnešní době. 00:09:32-8

RESPONDENT: Ehm, fungují. 00:09:33-2

TAZATEL: Já si pamatuju vlastně, za mě to byly spíš zatím mobily, ten e-mail vlastně moc ne, takže za ty roky se přešlo i k těm e-mailům. 00:09:40-3

RESPONDENT: Přešlo, ale... Moc časté to není. Rodič stejně radši vezme telefon a zavolá, aby se domluvil eventuálně s tím třídním. 00:09:48-2

TAZATEL: Jasně, to je takové jistější. 00:09:49-4

RESPONDENT: Ehm. 00:09:50-4

TAZATEL: Nabízí škola také nějaké zájmové činnosti, kde by se žáci seznamovali s fungováním médií? Hlavně se teďka bavíme teda o tom druhým stupni. 00:09:57-4

RESPONDENT: Ehm... Zájmové ne, mívali jsme, nebo v nabídce míváme mediální výchovu. Nebo cvičení z češtiny, kde v rámci toho se to taky jako probíralo, ale zájem mezi dětmi o to není, takže spíš se neotevívá tenhlecten... Tahlecta možnost toho volitelného předmětu. Jinak v rámci vyučování, no. 00:10:17-0

TAZATEL: Ehm. Jaký je důvod třeba toho, že ti žáci o to nemají takový zájem jako dřív? Nebo... Jestli ho dřív mívali... 00:10:22-8

RESPONDENT: No... Mediální výchovu jsme tady otevřeli pouze jednou, co já pamatuju, za posledních deset let... Netuším... Netuším, proč to děti nezajímá. 00:10:33-4

TAZATEL: Ehm. to mě právě trošku zaráží, protože já si myslím, že zrovna ta mediální výchova je taková, že si myslím, že ty děti by to mohlo zajímat i... 00:10:39-4

RESPONDENT: Ehm... Asi si myslí, že nepotřebujou v týhle oblasti získávat nové informace. My v rámci besed je upozorňujeme na nějaký problémy s Facebookem, žejo, s šikanou, kyberšikanou a takový věci. A i přesto, že je pořád upozorňujem, tak občas nějaké takové nepřístojnosti řešíme. Tak jestli mají pocit, že mají informací dost... 00:10:58-8

TAZATEL: Ehm. Dobře. Dostávají žáci také domácí úkoly, při kterých musí využít média? 00:11:04-6

RESPONDENT: To určitě. Určitě vyhledávají na internetu, to je jako... Taková klasika. 00:11:09-6

TAZATEL: Ehm. 00:11:10-1

RESPONDENT: Občas mailem poslat úkol nebo referát, to určitě jo. 00:11:15-5

TAZATEL: A vlastně při tom jakoby přímém zpracování toho referátu nějakého, tak vlastně oni využívají teda nejčastěji ten internet. Málokdy třeba knížky a tak podobně. 00:11:26-4

RESPONDENT: (přikyvuje) Ehm, předpokládám, že internet, protože do knihovny jdou dneska děti jenom pro klasickou mimočítankovou četbu a ještě to jako řeší, žejo, víceméně si obsah stejně přečtou na internetu. 00:11:37-0

TAZATEL: Takže spíš ten internet. Jsou pak takové referáty třeba nějak jako irelevantní? Jestli jako v těch referátech se neobjevují nějaké jako dezinformace i vyloženě. Není s tím problém? 00:11:47-8

RESPONDENT: To se objeví občas, ale tak na to učitel většinou přijde, žejo. 00:11:50-6

TAZATEL: Jasně. (smích) 00:11:50-9

RESPONDENT: To asi není problém odhalit. (smích) 00:11:52-1

TAZATEL: Určitě. Vy jste už vlastně teda nakousla tu mediální výchovu a moje vlastně taková poslední otázka by byla, jestli může ta mediální výchova zabránit tomu rizikovému chování dětí na internetu. 00:12:03-0

RESPONDENT: Já myslím, že nemůže. 00:12:04-5

TAZATEL: Nemůže. Proč si to myslíte? 00:12:06-7

RESPONDENT: Myslím si, že v dnešní době ty děcka prostě, ačkoliv to opravdu slyší zleva, zprava, předpokládám a doufám, že i v rodinách, tak stejně se občas prostě objeví něco, že u toho nepřemýšlejí a udělají prostě pitomost a pošlou si nějaký fotky a napíší si nějaký nechutný vzkazy... A že by k tomu neměli informace, to mají. Mají dostatek, ale prostě... 00:12:34-3

TAZATEL: Spíš to neberou tolik na vědomí... 00:12:35-7

RESPONDENT: Neberou, tak jako... Nebo si neuvědomují tu závažnost, ačkoliv jim to taky říkáme pořád, co všechno se tím jako dá napáchat, žejo, že to jsou neodstranitelný vlastně věci, člověk jim říká, že když to smažou, tak to stejně vždycky někde zůstane na tom úložišti... 00:12:49-6

TAZATEL: Ehm... 00:12:50-9

RESPONDENT: To nezabírá... 00:12:51-4

TAZATEL: Setkala jste se třeba s kyberšikanou tady na škole? 00:12:53-8

RESPONDENT: Určitě. Řešili jsme. 00:12:56-8

TAZATEL: Vícekrát. 00:12:57-8

RESPONDENT: Každý rok aspoň jednou jo. 00:12:59-2

TAZATEL: To je šílený. 00:13:00-6

RESPONDENT: Jo, tak jako... Není to kyberšikana až takovýho rázu, jako že by doháněla někoho k nějakým... Aspoň tady u nás, jo, zatím to bylo takový, jako že opravdu nadávají si vzájemně a ještě do toho zatáhnou rodiče, řeknou "Tvoje máma je taková a tvoje taková", ale... Co já vím, tak teď na gymplu se řeší nějaká taková aférka... 00:13:21-4

TAZATEL: Aha. Takže je to celkem časté v dnešní době. 00:13:24-2

RESPONDENT: Ehm. 00:13:25-0

TAZATEL: Takže vlastně ta mediální výchova sice jakoby... Jako je, ale... 00:13:28-0

RESPONDENT: Je, máme tady i externistu, kterej s dětma řeší i prevenci a v rámci té prevence opravdu to s nima moc pěkně probírá, děcka si ho hrozně chválí, jsou z toho nadšený, vždycky píšou, že si až neuvědomují, co všechno tak kyberšikana nebo i šikana obnáší. Ale uplyne půl roku a hoděj to za hlavu a jak když nic neslyšeli. 00:13:47-1

TAZATEL: Ehm. No jo no, to je... Těžké. 00:13:50-1

RESPONDENT: Je to o tom, že by jim to taky doma rodiče měli připomínat jako opravdu asi každě den, jo... 00:13:54-7

TAZATEL: Určitě. 00:13:55-6

RESPONDENT: Protože čím častěji to slyší... Nebo... Až dojde na nějaký konkrétní příklad někoho, koho znají z okolí, a komu to ublíží, tak pak si možná řeknou "Aha, takhle to může dopadnout." 00:14:06-3

TAZATEL: Ehm. Dobře. 00:14:06-6

RESPONDENT: Ale dokud je to jenom o teorii kolem, tak... To jde kolem nich. 00:14:10-8

TAZATEL: Jo. Dobře. Tak to by bylo všechno, já Vám teda děkuju za rozhovor... 00:14:14-6

RESPONDENT: Není zač. (úsměv) 00:14:15-5

TAZATEL: Doufám, že byly otázky srozumitelné... 00:14:18-2

RESPONDENT: Určitě. 00:14:19-0

TAZATEL: A přeju Vám hodně štěstí v další činnosti. 00:14:20-0

RESPONDENT: Taky, taky, ať se daří. 00:14:21-2

TAZATEL: Děkuju. 00:14:23-2

Rozhovor 2 - Respondent B

TAZATEL: Dobrý den, moje jméno je Lucie Ptáčková a v současné době zpracovávám svoji bakalářskou práci, která je na téma Role starých a nových médií v edukačním procesu na druhém stupni základní školy. Tím úkolem té bakalářské práce je zmapovat situaci médií v českém školství a k tomu by mi měl právě pomoci ten rozhovor s Vámi. Nejsou žádné špatné odpovědi, takže se nemusíte bát ničeho. A pro začátek bych se Vás ještě chtěla zeptat, jestli souhlasíte s tím, že se ten celý rozhovor bude nahrávat. 00:00:35-3

RESPONDENT: Ano, souhlasím. 00:00:36-6

TAZATEL: Tak děkuju. Prvním takovým podtématem je využití médií ve výuce. Takže mě by zajímalo nejdříve, jaké předměty Vy sama vyučujete. 00:00:45-9

RESPONDENT: Dobrý den, já vyučuju matematiku, informatiku, fyziku. 00:00:52-5

TAZATEL: A jaké předměty podle Vás na druhém stupni vyžadují takovou tu největší míru zapojení médií? Jestli si dokážete představit nějaký předmět... Nebo jestli si spíš nedokážete představit nějaký předmět bez toho, aniž by tam nějaká ta technika třeba nebo nějaká ta média byla. 00:01:08-1

RESPONDENT: Já si myslím, že média jsou rozšířená teďka, kór mezi mladými žáky. A že je dobré je využít všude, v každé části, v každém předmětu by našly svoje využití. Když teda je chuť a jsou ti učitelé... Mají chuť se nějako vzdělávat a inovovat třeba tu výuku, dělat něco nového, do výuky dát nějaké nové prvky, neučit dvacet let to samé dokola, i když by to bylo možná fajn (smích)... Ale myslím si, že ta inovace by tam měla být. 00:01:52-0

TAZATEL: A jaký myslíte, že to má efekt? Jak pro ty učitele, tak třeba i pro ty žáky, když se zapojují ta média do výuky. 00:01:59-3

RESPONDENT: Pro žáky to má určitě, je to zpestření. Je to zpestření, ať už vezmeme teda buďto ty počítače, kdy vlastně pro žáky je to něco jináčího, oživení té výuky, tak i u těch starých médií, edukativních, kdy práce s učebnicí je vlastně v této době velice složitá a zjišťujeme vlastně, že žáci nedokáží moc pracovat sami s učebnicí, že mají prostě přímo daný, co všechno si mají zapamatovat a oni vlastně listují pouze v tom sešitě a nezapojují učebnice a podobně. 00:02:43-3

TAZATEL: Ehm, to chápu. Jaká média máte vy sama ke své výuce k dispozici? A jak často je využíváte případně? 00:02:50-1

RESPONDENT: Tak ve fyzice je docela dost používám, je hodně ať už teda na internetu, v počítačích, tak teda na internetu jsou nejrůznější věci jako třeba například nějaké animace, kdy pro představu je to mnohem zajímavější, to samý, aby si to mohli i osahat sami, takže různé laboratorní práce nebo právě práce s tou učebnicí, kde vlastně mají většinu vypsányho, většinu vysvětlenýho, když teda nestačí ten výklad normální od učitele. V matematice teda my... Konkrétně teda já moc nepoužívám, spíš používáme to, že procvičujeme v pracovních sešitech, do té učebnice opravdu koukneme, když spíš procvičujeme, než abysme... 00:03:54-0

TAZATEL: Ehm. 00:03:55-4

RESPONDENT: ...Použili právě ten výklad nebo takhle... Pardon. (smích) 00:03:58-8

TAZATEL: (smích) Dobrý, v pořádku. Uvítala byste rozšíření tady těch vlastně současných učebních pomůcek o nějaké ještě modernější informační a komunikační technologie? Nebo jste spokojená takhle? 00:04:10-3

RESPONDENT: Asi bych měla říct, že jsem spokojená s tím, co máme (smích)... 00:04:14-5

TAZATEL: Ale...? (smích) 00:04:15-3

RESPONDENT: Každopádně vždycky se dá něco zlepšit, vždycky se dá něco inovovat, líbilo by se mi právě, jak jsem jakoby... Učím tu informatiku, tak podle mého názoru pouze počítače a Microsoft Office nestačí, chtělo by to rozšířit, protože i ti žáci už umí mnohem víc a chtějí... Teďka je prostě moderní ten Youtubering... 00:04:37-0

TAZATEL: Ehm. 00:04:37-7

RESPONDENT: ...Takže prostě nahrávat, zkoušet nějaký videa, což si myslím, že stříhání videí a podobně je k tomu i k tý informatice jakoby braný spíš. Každopádně je spousta věcí, jako je programování z Lega například, který podle mého chybí na těch základních školách, nějaké ty základní algoritmy, opravdu jednoduché programování, což si myslím, že by bylo fajn. A zase bysme se nějak odlišili od ostatních škol a tím pádem i děti by to víc zajímalo podle mého. 00:05:14-2

TAZATEL: To si taky myslím, s tím souhlasím. Jaká průřezová témata jsou ve výuce vlastně vztažená k těm médiím přímo? 00:05:21-8

RESPONDENT: Jej... No... Teďka jste mě zaskočila... 00:05:26-4

TAZATEL: Například od toho roku dva tisíce je třeba už zanesená ta mediální výchova do toho rámcového vzdělávacího programu, ale vlastně jakoby... Jsou ještě nějaké jako oblasti, ve kterých jakoby je vyloženě vyžadováno, aby se ta média využívala? 00:05:41-5

RESPONDENT: To asi má každý sám si vyloží danou... Daný to téma si vyloží jinak a každý učitel například v té fyzice, když to vezmu zase, že každý to učí jinak, jo. Jinak to bude učit někdo, kdo je zapálený pro tu fyziku a bude mít to právě... Zkoušet i nějaký věci sám a mít vlastní iniciativu. A jinak to bude mít někdo jiný, kdo to má jako by nutné zlo, když to tak řeknu, a snaží se pouze tu danou výchovu, nebo prostě to daný téma odučit a zmizet od toho. 00:06:24-6

TAZATEL: Jasně. 00:06:25-4

RESPONDENT: Takže myslím si, že každý by to mohl brát... 00:06:27-6

TAZATEL: Takže spíš to záleží na té aktivitě toho vyučujícího. 00:06:29-6

RESPONDENT: Ano, ano 00:06:30-2

TAZATEL: Takže dá se říci, že vlastně jakoby každý ten učitel si... Dejme tomu, že jako jsou třeba dva učitelé na fyziku, ale každý to vlastně může učit trošku odlišněji, trošku nějakým jiným způsobem. 00:06:40-6

RESPONDENT: Ano. A takhle to je asi ve všem. To samý v informatice. Někdo, kdo to má vystudovaný, tak toho asi bude chtít po těch žácích mnohem víc než ten, kdo... 00:06:49-1

TAZATEL: Ehm, to určitě. 00:06:51-0

RESPONDENT:...Kdo to prostě má jenom, aby dohnal... 00:06:54-2

TAZATEL: Jasně, dobře. Dříve vlastně fungoval ministr školství Marcel Chládek. A ten vlastně přišel s takovou tou kontroverzní myšlenkou té digitalizace školství, která měla třeba přinést ty tablety do škol. A já bych se chtěla zeptat, do jaké míry se Vy sama s tady tou myšlenkou ztotožňujete. Myslíte si, že je to dobrý nápad? 00:07:13-9

RESPONDENT: Myslím si, že je to dobrý nápad v určitých předmětech. V některých předmětech je to fajn, je to úžasný, že žáci můžou v tomhle tom vlastně digitálním světě pracovat s digitálníma pomůckama. Na druhou stranu jsou věci, kdy se prostě tohleto nehodí, a češtinu se budete muset naučit... Vyjmenovaná slova prostě do té hlavy narvat tak jako tak a k tomu vám žádný prostě média nepomůžou. Nebo žádný ty pomůcky. Každopádně je to prostě zase na každém, jestli chce a jestli pro to něco i udělá, anebo jestli prostě to nechá. 00:08:01-6

TAZATEL: Ehm, jasně. Dobře. A ještě bych se vlastně k tady tomu chtěla zeptat, jestli třeba žáky baví výuka prostřednictvím tady těch počítačů více než práce třeba s klasickými papírovými mapami, když to tak řeknu. 00:08:18-7

RESPONDENT: Tak tohle je taky otázka úplně individuální podle mého názoru. Já třeba například mám strašně ráda počítače, najdu si na něm úplně všechno, ale učit se z počítače nedokážu. Musím si to vytisknout... 00:08:30-1

TAZATEL: Ehm. Já to mám stejně. 00:08:31-7

RESPONDENT: Takže to je zase individuální, ale myslím si, že žáci v tomhle tom... V tohohle... Ehm... Mají k tomu jako lepší vztah, ale bojím se toho, že toho začnou využívat. Například teďka s těma chytrýma hodinkama, kdy vlastně si nahrajou celej dějepis, celou fyziku do hodinek a pak to při testu začnou počítat... Nevím, jestli je to úplně nejlepší způsob, a jestli je to dobrý mít to všechno v počítači a mít to všechno prostě takhle a každej to má tohleto zase individuální. 00:09:07-7

TAZATEL: Ehm, jasně. Právě teď si říkám třeba u těch tabletů, jestli to není jakoby až takové... Taková jako rozptylující věc pro toho žáka. I když jakoby sice prostě je předmět, máte si otevřít prostě to a to, ale jestli prostě, oni nefungují jakože tak, jako "Jo, tablet, super" a už jako jsou myšlenkama úplně pryč třeba. Nefunguje to tak? 00:09:26-0

RESPONDENT: Funguje to tak na počítačích. Protože na počítačích nemáme tady zaheslovaný... Prostě že můžeme globálně vypnout internet, takže pracujeme jenom na počítačích. O to hůř jde potom chytat, jestli nejsou na Facebooku nebo prostě na nějakých internetových stránkách, každopádně na těch tabletech to tady lze. Tady to právě jakoby přístup na internet má pouze na školní stránky nebo pouze na Wikipedii, takže oni jakoby jinam nemůžou. Tudíž pro ně potom to... Takový to nadšení rychle opadá... 00:10:05-6

TAZATEL: Jasně. 00:10:06-6

RESPONDENT: (smích) A bojím se toho, že to začne "Ježiš, zase na tablety" to samý jako "Ježiš, zase učebnice." Jo, že se to stane právě neatraktivním pro ně. 00:10:15-5

TAZATEL: Ehm, jo, dobře. Druhá část, taková menší, se bude věnovat regulaci médií. A tam by mě právě zajímalo, jestli je ve výuce nějak regulováno například využívání mobilních telefonů nebo počítačů. Jakože třeba blokování nějakých stránek nebo tak. 00:10:30-7

RESPONDENT: To už jsem tak trochu říkala... 00:10:33-0

TAZATEL: To už jste říkala, ano, ale... 00:10:33-0

RESPONDENT: Každopádně na naší škole máme zakázaný mobilní telefony, už to máme i ve školním řádě, protože právě během vyučování desetkrát jsme upozorňovali "Dej ten mobil sem" nebo "Dej ho do tašky" a nějakým takovýmhle stylem, takže jsme je zakázali. 00:10:53-7

TAZATEL: A jak dlouho je to zakázané? Je to teďka nově nějak? 00:10:56-0

RESPONDENT: Je to teďka od... Já si myslím takový čtyři... Nově... Čtyři měsíce? 00:11:01-5

TAZATEL: Jo. Takhle až úplně čerstvě. 00:11:03-3

RESPONDENT: No tento školní rok. Takhle. Tento školní rok za provozu jsme to vlastně zavedli. 00:11:09-2

TAZATEL: Ehm. 00:11:09-4

RESPONDENT: Protože i ty děti vlastně o přestávkách nic jinýho nedělali než na těch mobilech. A prostě komunikace šla úplně stranou. Takže jsme to zavedli. Na počítačích je to... Je to složitý, no. Je to prostě... Když by jsme to zaheslovali, chtělo by to nějaký

programy, který by to... Samozřejmě je spoustu programů, který to uměj, ale finance na to nejsou. 00:11:33-5

TAZATEL: Jasně. 00:11:33-9

RESPONDENT: Takže prostě hlídat a... Jako ostříži mít oči. (smích) 00:11:37-5

TAZATEL: (smích) Další část se věnuje mediální gramotnosti. A tam by mě zajímalo, jak se projevují média nebo informační a komunikační technologie v organizaci výuky. Jestli třeba zadáváte prostřednictvím třeba webových stránek domácí úkoly nebo prostřednictvím internetu, a jak fungují třeba ty webovky a tak podobně. 00:11:55-0

RESPONDENT: Úplně já teda nezadávám pomocí webových... Pomocí internetu vůbec nezadávám domácí úkoly, protože žáci mají problém si to donést domů, natož ještě vzpomenout si, že se mají někam kouknout. 00:12:08-8

TAZATEL: Ehm. (smích) 00:12:09-8

RESPONDENT: Ale na informatiku vždycky mám připravený zadání, kdy oni si to jakoby tady rozkliknou a můžou pracovat, buďto... Mají tam nejdřív, jak to má vypadat, co po nich chcem a kdyžtak potom později mají postup, jak k dané věci dojdou sami. Je to vlastně v podstatě proto, když tady někdo chybí, ať už teda ze zdravotních důvodů nebo kvůli čemukoliv jinému, rodinný důvody, dovolená... Tak aby mohli zkusit si to dohnat nějakým stylem, pokud jim to nepůjde, tak prostě zase zajít za učitelem. Ale nevím ani o nikom tady na škole, kdo by pomocí internetu... Bakaláře tady nemáme, takže... Takže to... Nevím o nikom, že by to takhle měl, zadával, jako, jo. 00:13:02-6

TAZATEL: Ehm. 00:13:04-1

RESPONDENT: Ale bylo by to asi fajn. 00:13:04-8

TAZATEL: Dobře. Jak v dnešní době funguje komunikace s rodiči? Komunikujete s těmi rodiči už třeba jako přes e-mail nebo přes telefon? Nebo spíš jako fungují nějaké notýsky, třídní schůzky a tak? 00:13:16-3

RESPONDENT: (houkání vlaku) Tak já se omlouvám. (smích) Určitě, máme tady jak teda omluvenky, když... Nebo komunikace s rodiči je jak telefonická, která je teda asi nejrychlejší, tak e-mailová, kdy nám většinou rodiče píšou, že omlouvají žáky, nebo že potřebují něco dovysvětlit. Nebo naopak omlouvají děti, že to přece takhle nechtěly, a že by potřebovaly lepší známku a podobně. Takže rodiče tady na to... Docela i přes ten e-mail reagují a chtějí takhle komunikovat. Každopádně asi nejlepší a asi nejúčinnější jsou rodičovský schůzky, který jsou teda dvakrát ročně myslím. 00:14:05-5

TAZATEL: Ehm. 00:14:06-5

RESPONDENT: Myslím si, že dvakrát ročně. A jsou právě jakože... Hnedka se můžete zeptat a hnedka dostanete nějakou zpětnou vazbu. A kolikrát žáci doma řeknou něco jináčího a jinak to třeba vyzní a hnedka potom se to na Vás valí, než to ve skutečnosti je. A neříkám, že vždycky má pravdu učitel. Myslím si, že vždycky je pravda někde mezi, ale v podstatě ty rodiče chápu, že chtějí to dítě svoje ochránit, ale... Je to... Teda takhle. I teda ústní, i telefonická, i elektronická. Ale nejčastěji teda... 00:14:45-5

TAZATEL: Ono asi... Asi ty osobní schůzky jsou takové... 00:14:49-3

RESPONDENT: Ano, nejlepší. 00:14:50-8

TAZATEL: Je to nejlepší, no. 00:14:51-8

RESPONDENT: No takže ty tam jsou nejvíc. 00:14:53-6

TAZATEL: Ehm, jasně. 00:14:55-0

RESPONDENT: Hlavně, když to nečekáte, tak to je dobrý. 00:14:56-9

TAZATEL: (smích) 00:14:58-1

RESPONDENT: Něco říkat, bez přípravy... 00:15:01-1

TAZATEL: Dostávají žáci také domácí úkoly, při kterých musí využít média? 00:15:04-5

RESPONDENT: Na mých hodinách určitě, protože jsem asi trošku švihlá tou informatikou, takže pro mě určitě musejí vyhledávat jak teda ve fyzice nějaký... Dělají i referáty, což si myslím, že pro mě je to i aspoň ukázka, že se něco naučili na tý informatice, což zrovna je... 00:15:28-1

TAZATEL: Ehm, propojení těch předmětů. 00:15:29-7

RESPONDENT: Ano, mezipředmětový vztahy. Já nevím, jak ostatní, ale u mě teda se propojuje hodně. 00:15:38-2

TAZATEL: Ehm. 00:15:38-9

RESPONDENT: Propojuje to... Co nejvíc. 00:15:41-5

TAZATEL: No, a když vlastně žáci dostanou nějaký takový referát, tak vy jste říkala, že určitě ten internet je jako takový to "number one". Ale vlastně jakoby... Dokážou čerpat i z nějakých jiných zdrojů, jakože z knížek, encyklopedií... 00:15:53-6

RESPONDENT: Z encyklopedií určitě, z knížek... Je to většinou, že... Dám zase například odraz světla, který může být jak v učebnicích, tak v nějakých encyklopediích, tak právě na tom internetu. Myslím si, že vždycky jako dávám takový, co se dá vyčíst i jinde než na internetu. 00:16:15-1

TAZATEL: Jo, dobře. Tak. My jsme skoro na konci, ale ještě bych se na závěr chtěla zeptat... Už jsme tady trošku nakously tu mediální výchovu a mě by zajímalo, jestli si myslíte, že ta mediální výchova vlastně může zabránit nějakému tomu rizikovému chování dětí na internetu. 00:16:31-0

RESPONDENT: K tomu bych ještě řekla, že jsou... Je tady hodně předmětů... No předmětů... Jo předmětů, který se věnujou jak kyberšikaně a všemu nějakému rizikovému... Bezpečnosti na internetu a podobně, žáci Vám to tady odsouhlasí, napíšete si na to klidně testík, všechno tam napíšíou správně a pak Vám napíšíou do hesla stejně svoje jméno. Nebo prostě nějakým stylem porušej nějaké zákony třeba i tím, že teďka jsme právě řešili s Facebookem, že Facebook mají teďka všichni skoro šestáci, kterým je jedenáct, dvanáct let. 00:17:14-7

TAZATEL: Ehm. 00:17:15-1

RESPONDENT: Takže když jsme to právě probírali, tak i sami nevědí, takže... Myslím si, že nevědomost neomlouvá sice, ale je to fajn, jako... Takhle, je to důležitý, aby to věděli, ale co jim v těch kebulkách opravdu zůstane, to je na každým. 00:17:35-0

TAZATEL: Ono možná se spíš stává, že oni se z toho poučí, až se něco stane asi, že? 00:17:39-9

RESPONDENT: Asi ano. 00:17:41-1

TAZATEL: Že vlastně tady jim tu teorii sice můžete prostě stokrát narvat do hlavy, ale vlastně jakoby... Dokud se o tom sami nepřesvědčí, tak asi... 00:17:48-2

RESPONDENT: To je pravda. To je pravda, protože snažíme se tady praktický... Praktický příklady, praktické ukázky. I vlastně vrstevníkům jejich a někteří se toho leknou a zase má to takový to, že vůbec nebudou na to chodit, což je taky špatně podle mého názoru. Ale... Asi

zastrašit, ale ne moc. Udělat "bububu", ale jak říkáte. Dokud oni na to nepřijdou sami, pokud se... Vlastně poučej se až z vlastních chyb většinou, no. To je pravda. 00:18:20-7

TAZATEL: Ehm, jasně. Ještě mě napadlo... Používáte třeba ve výuce nějaké databáze nebo nějaké i třeba jako... Papírové časopisy nebo takovéhle věci? 00:18:28-1

RESPONDENT: Já teda na svých předmětech ne. Bohužel, ne, ne. 00:18:33-0

TAZATEL: Na svých předmětech ne, dobře. Tak to by bylo ode mě všechno, já Vám děkuju teda za rozhovor a přeju Vám hodně štěstí v další nějaké pedagogické činnosti. 00:18:41-2

RESPONDENT: Děkuju, taky. 00:18:43-4

Rozhovor 3 - Respondent C

TAZATEL: Takže dobrý den, já se jmenuji Lucie Ptáčková a v současné době zpracovávám bakalářskou práci na téma role starých a nových médií v edukačním procesu na druhém stupni základní školy. Úkolem té bakalářské práce je zmapovat situaci médií v českém školství a k tomu by mi právě měl pomoci rozhovor s Vámi. Nejsou samozřejmě žádné špatné odpovědi, takže se vlastně jako nemusíte vůbec bát. A ještě bych se Vás pro začátek chtěla zeptat, jestli souhlasíte s tím, že si ten rozhovor budu nahrávat. 00:00:30-5

RESPONDENT: Samozřejmě. 00:00:32-5

TAZATEL: Tak přejdeme k první otázce. Vlastně ta první podkapitola je o využívání médií ve výuce a nejdříve bych se Vás zeptala, jaké předměty Vy sám vyučujete. 00:00:42-4

RESPONDENT: Matematiku, zeměpis a informatiku částečně. 00:00:47-0

TAZATEL: A jaké předměty podle Vás na druhém stupni vyžadují největší míru zapojení médií? 00:00:51-9

RESPONDENT: No tak určitě jsou to výchovy, si myslím, že tam se dá to hodně využít, případně jazykové... Jazyky. Ale i dějepis, zeměpis, se tam dá toho hodně využít. 00:01:05-1

TAZATEL: A jaký myslíte, že to má efekt? Jak třeba pro ty učitele, tak na druhé straně i pro ty žáky. 00:01:10-9

RESPONDENT: No... Pro učitele je to určitě zjednodušení, žejo, nějaké takové, žejo, že se tam dá... Nebo ne zjednodušení, ale... Prostě využít těch médií se dá pro větší znázornění třeba, aby ty děti si to lépe představily, o co se tam jedná. No pro žáky je to určitě zpestření, protože pokaždé, když nemusí psát do sešitu jenom, tak je to pro ně vždycky jako výhoda. 00:01:40-8

TAZATEL: Určitě. Jaká média Vy sám využíváte ke své výuce? Jaká máte k dispozici?
00:01:46-6

RESPONDENT: Tak já mám ve třídě vlastně počítač s dataprojektorem, to samé ho máme v pracovně informatiky, takže tam vlastně můžu využívat tohle. 00:01:58-7

TAZATEL: Ehm. A jak často je využíváte? Pro každou hodinu? 00:02:02-1

RESPONDENT: Tak v informatice vlastně pro každou... 00:02:03-6

TAZATEL: Jasně. 00:02:04-1

RESPONDENT: ...Protože to se zadává, že jo. Nebo když je učím, tak na tom vlastně ukazuju... 00:02:08-0

TAZATEL: Ehm, určitě. 00:02:08-3

RESPONDENT: V hodinách zeměpisu občas, to záleží podle toho, co je to zrovna za téma. Ale více se toho využívají pro... Že si tam prostě promítáme prezentace, a takže vlastně je tam výklad vlastně uvedený, žejo, nebo respektive to, co si mají zapsat třeba do sešitu, takže to je tam ta spojeno. V matematice minimálně, dá se říct, no, v té matyce... Málo času. Málo času si myslím, že v té matematice, že nám vlastně snížili tu hodinovou dotaci před několika lety z pěti na čtyři a učivo zůstalo veškerý stejný, takže vlastně musíme mnohem víc intenzivně procvičovat, než to bylo dřív. 00:02:45-0

TAZATEL: Tak v té matyce spíš nějaké kalkulačky, učebnice a takové ty klasické pomůcky, žejo. 00:02:49-3

RESPONDENT: No, no, no, určitě. 00:02:50-5

TAZATEL: Ehm. Uvítal byste rozšíření učebních pomůcek o modernější informační a komunikační technologie? Nebo myslíte, že je jako všechno v pořádku? 00:02:58-4

RESPONDENT: Já myslím, že u nás je to dostačující, na naší škole. 00:03:02-9

TAZATEL: Ehm. Vlastně v rámci té výuky existují ta průřezová témata. A jaká ta témata jsou přímo ve výuce vztažena k těm médiím? Jsou nějaká taková? 00:03:11-4

RESPONDENT: No... Určitě jsou (smích). 00:03:15-7

TAZATEL: (smích) Jaká? 00:03:16-5

RESPONDENT: Já se moc v průřezových tématech neorientuju, se přiznám, takže asi tuto otázku budu muset přeskočit. 00:03:24-1

TAZATEL: Dobře, přeskočíme. Ehm... Vlastně před několika lety přišel ministr školství Marcel Chládek s tou myšlenkou té digitalizace školství. A vlastně ta měla přinést i vlastně ty tablety do škol, což se vlastně hodně diskutovalo. A mě by zajímalo, jak... Do jaké míry se s tím ztotožňujete, s touhleto myšlenkou. 00:03:41-7

RESPONDENT: No já osobně si myslím, že se čím dál více klade důraz na to, aby si ty děti hrály, v těch hodinách. A v podstatě úplně vypadlo z toho, že by se měly taky něco učit. Jo, to už před mnoha lety, před deseti, patnácti lety se objevil v novinách titulek obrovskej "Konec biflování ve školách", žejo. Podle mě to nejde, žejo, zvláště v matematice třeba, tam prostě ti žáci musí umět nějaké základní učivo. My dneska narážíme na to, že žáci v šesté třídě neumí násobilku, v osmé, deváté třídě neznají vzoreček pro třeba obsah trojúhelníku nebo kosočtverce a to žádný tablety nenahradí, žejo. To prostě... Musí tam být ta určitá část toho učení, žejo, paměťového, ať chceme nebo nechceme. A ty tablety můžou být třeba nějaká nástavba na to, žejo, jak pak... 00:04:29-2

TAZATEL: Takový doplněk... 00:04:30-4

RESPONDENT: ...Dejme tomu zpestřit, žejo. Určitě se to dá prostě využívat, žejo, jak říkám, že vím, že kolegyně v angličtině, žejo, zas to můžou využívat pěkně, to využívají. Nebo třeba se na tom dají teď dělat testy některé, ale zase, jde to dělat tam, kde je na to dostatek času, žejo, protože určitě ten test na tom tabletu prostě zabere víc času, než když to prostě rozdám klasickou formou, no, takže... Je to prostě zpestření, pro ty žáky je to určitě zpestření... 00:04:54-5

TAZATEL: Není to až takové až jako rozptylující zpestření, pro ty žáky? 00:04:57-9

RESPONDENT: No... Nevím no. Jako je pravda, že kolegové si to celkem pochvalují, no, že se jim zdá, že mají třeba i lepší výsledky na tom. Že jsou zvyklí na ty technologie, takže jim to... Spousta dětí má problémy s psaním textu, žejo, s porozuměním tomu textu, takže když oni vlastně můžou odpovědět na ty otázky jenom formou výběru třeba "A, B, C, D", žejo, mají výběr, tak je to pro ně určitě jednodušší. I ten test je jednodušší. I když zrovna já zadám v zeměpise test "A, B, C, D", tak je to určitě jednodušší než odpovídat na otázku, žejo. Takže... 00:05:29-6

TAZATEL: Jasně. 00:05:30-0

RESPONDENT: Takže tahle asi, no. 00:05:30-8

TAZATEL: Ehm. No a vlastně s tím souvisí ještě ta další otázka, jestli ty žáky dokáže vlastně lépe vyloženě zaujmout ten předmět, kde se využívají ta média? Třeba ty tablety, když se o nich budeme bavit... 00:05:42-1

RESPONDENT: To si myslím, že určitě. 00:05:42-9

TAZATEL: Určitě. 00:05:43-2

RESPONDENT: Protože určitě jako to je... Hodně to ty děti ocení, no, jako, no... Žáci to ocení, žejo. A myslím si, že je to určitě více baví. 00:05:53-0

TAZATEL: Ehm. 00:05:53-2

RESPONDENT: Otázka, jestli se více toho naučí, ale jako ta hodina jim určitě připadá zábavnější. 00:05:57-5

TAZATEL: Ehm. A když vlastně učíte ten zeměpis, tak myslíte, že třeba i jakoby ty... Ty třeba ty velké nástěnné mapy, že dokáže jakoby... Že dokáží tu výuku jakoby... Více obohatit než vlastně nějaké učebnice? Že vlastně ty děti, když vidí tu velkou mapu, tak si dokáží lépe něco představit, můžete jim to ukázat a je to takové... 00:06:16-9

RESPONDENT: Jo, jo, chápu. Jo, to určitě. To určitě, no. Tak jako zas je ale otázka, žejo, jestli klasická nástěnná mapa nebo promítaná v dataprojektoru, jestli je to takový jako rozdíl. Když je ta... Když je to v tom propojení s tím internetem, tak se tam dá... Dají udělat prostě ty mnohovrstevné mapy, se dají vytvořit různě, někde se to dá různě promítat nebo překlikávat ji, takže se to dá... Určitě toho jako využití... Tohleto je lepší, no. 00:06:44-9

TAZATEL: Ehm. Dobře. Co je v oblasti médií a informačních a komunikačních technologií přímo ministerstvem školství? Je něco takového? Co by bylo přímo jako nařízené, že se musí třeba užívat... Nebo že prostě... Nebo naopak třeba nesmí... 00:07:00-4

RESPONDENT: No... To nevím přesně tohleto, co je přímo nařízené, co se může a nemůže, ale... Jako určitě vím, že z hlediska instituce je to velmi kladně hodnoceno a jsou za to body... 00:07:10-3

TAZATEL: Že tady jsou ty technologie... 00:07:11-6

RESPONDENT: Plusové body, že jo, když se to využívá vlastně v každé hodině teda, která je pod kontrolou inspekce, tak je to velice plus, když se to tam použije, žejo, tato technologie... 00:07:22-8

TAZATEL: Ehm, to chápu. Další takové malé podtéma je regulace médií. A já bych se chtěla zeptat, jestli vlastně ve Vaší výuce nějak regulujete třeba používání mobilních telefonů nebo blokace nějakých stránek... 00:07:35-6

RESPONDENT: Jako... Je myšleno tím jako, jestli žáci nepoužívají jako ty mobily v... 00:07:39-7

TAZATEL: Ehm. 00:07:40-1

RESPONDENT: ...Tak, jak je nemaj. Nebo v... 00:07:41-3

TAZATEL: No, no, no. 00:07:42-4

RESPONDENT: No tak v podstatě mě stačí... Nemám s tím žádný problém v tom, abych řekl těm dětem, že mají ten mobil schovat a vypnout a nestalo se mi, že by někdo mě neuposlechl, takže nemusím jim ty mobily vybírat, jak někde se občas objevuje, že... 00:07:55-0

TAZATEL: Ehm, košíky. 00:07:56-5

RESPONDENT: No, košíky, tak to jako u mě není potřeba v podstatě. A jinak ale jako nejsem proti tomu, že... Jako jestli to někdo chce zavádět, žejo, takhle, tak... Tak jako... 00:08:07-3

TAZATEL: Ale dovolí si to, ti žáci. Vytáhnout ho třeba. 00:08:09-5

RESPONDENT: Tak oni ne spíš, že by si ho vytáhli, oni to spíš... Jako třeba, že tam ho ještě mají od té přestávky. Jo, ne, že by si to vytáhli v té hodině, ale že ho mají položený, že mají... Já nevím, o přestávce jsou ve třídách, devadesát procent žáků je pomalu na mobilech, no a končí přestávka, žejo, tak ho položí třeba jen na tu lavici, žejo, nějak... 00:08:25-3

TAZATEL: Ehm. 00:08:23-6

RESPONDENT: Bokem, žejo, tak trochu. A pak občas třeba na to šáhnou, žejo, tak to je vidět, samozřejmě. 00:08:29-4

TAZATEL: Jasně. A vlastně v rámci těch počítačů třeba nějaké blokování nějakých nevhodných stránek? 00:08:35-2

RESPONDENT: No máme tady... My máme vlastně blokové stránky v rámci celé školy naším ajťákem, takže je to i vlastně v rámci teda těch počítačů. Jsou tam prostě určité blokace, takže nemůžou jít. Dříve to bylo teda čistě takové, že jsme je hlídali vlastně my, jo, vlastně byl jasný pokyn, že nesmějí na určité stránky s rasistickou tematikou, žejo, a tak dál. 00:08:56-8

TAZATEL: Ehm. 00:08:57-8

RESPONDENT: Jo, takže to jsme si vlastně pohlídali spíše my osobně, když jsme tam byli jako učitelé, ale takhle je to samozřejmě jako jednodušší, no. 00:09:03-4

TAZATEL: Dobře. Poslední takové moje podtéma je o mediální gramotnosti. Tak tam by mě zajímalo, jak se projevují média nebo ty informační a komunikační technologie v organizaci výuky. Jestli zadáváte třeba prostřednictvím internetu nějaké domácí úkoly nebo jak fungují webové stránky a tak podobně. 00:09:21-0

RESPONDENT: Ehm... To ne, to ne, většinou stačí, když to zadávám vlastně klasickou cestou, takže nezadávám jim to pomocí internetu. Se vlastně vidíme strašně často, žejo, s těma dětma. Asi by to mělo smysl, kdybychom měli třeba nějakou delší pauzu mezi tím, jo, vyučováním, třeba bych si to představil na střední školy, že mají třeba týden praxe a týden té teoretické výuky, takže vlastně aby jim to třeba nějak zadali, ale tady si myslím, že to není potřeba. 00:09:47-3

TAZATEL: Není potřeba. Ehm. Jak v dnešní době funguje třeba komunikace s rodiči? Komunikujete s rodiči třeba prostřednictvím e-mailu? 00:09:54-9

RESPONDENT: Dávám rodičům hned od... Vlastně jak se to... Takhle. Rozdíl je mezi třídou, jako kde jsem třídní a mezi těmi ostatními třídami určitě, protože s těmi v té třídě, kde jsem jako třídní, jim určitě hned na první schůzce mají všechny informace, na mě telefonní číslo, mají mail na mě, takže vlastně občas... Občas mně přijdou, ale většinou spíš komunikují se mnou jako přes telefon nebo esemeskou, žejo, pošlou prostě zprávu, že omlouvají. Občas mně teda někdo pošle e-mail, třeba, že omlouvá, ale jako... 00:10:23-8

TAZATEL: Málokdy. 00:10:24-3

RESPONDENT: No, no, málokdy. 00:10:25-2

TAZATEL: A je to pro Vás lepší takhle? Nebo jste spíš takový zastánce těch třeba klasických třídních schůzek nebo tak podobně? 00:10:31-3

RESPONDENT: A tak třídní schůzka jako taková je dobrá, že se tam řekne to najednou všem rodičům, žejo, že to člověk nemusí opakovat dvacetkrát jednomu rodiči, jo, takže to je určitě výhoda, to samé taky, kdyby náhodou byl nějaký problém ve třídě, nějaký komplexnější, žejo, tak je lepší, když se k tomu vyjádří všichni rodiče najednou, žejo, než když je to individuální. 00:10:47-9

TAZATEL: Ehm. 00:10:48-2

RESPONDENT: Jo, takže asi třídní schůzku to nahradit nemůže, jo, ale zase během... Zase mi připadá zbytečné, aby tady za mnou běhal rodič kvůli nějakému problému... Nebo ne problému, ale spíš kvůli nějaké... Maličkosti, žejo, místo toho, když to může poslat mailem nebo esemeskou, žejo. 00:11:04-6

TAZATEL: Jasně. Jsou třeba na školách... Nebo tady vlastně konkrétně na vaší škole, je tady nějaká zájmová činnost, do které by žáci mohl docházet, která by se věnovala té problematice médií nebo těch technologií? 00:11:16-5

RESPONDENT: No, tak jsou ty volitelné předměty, žejo, kde je tady informatika a pak je tady informatika 3D, to je tady jako speciálně... 00:11:22-5

TAZATEL: Aha... 00:11:22-8

RESPONDENT: To je tady, žejo, to je... To se učí na stavební škole, to máme něco jako spolupráci se stavební školou... 00:11:27-2

TAZATEL: Aha... 00:11:27-4

RESPONDENT: ...Kde tam chodí žáci osmé a deváté třídy, vybraní, žejo... Nebo ti, co si to zvolili, že, protože mají na výběr různé předměty, takže část z nich si zvolila tu informatiku 3D. No takže to je takový jakoby speciální kroužek, dá se říct, z tady těch technologií, no, jinak ty ostatní asi nemají moc společného... 00:11:44-4

TAZATEL: Ehm. 00:11:44-8

RESPONDENT: ...S mediálními věcmi. 00:11:46-9

TAZATEL: Jasně. Ještě by mě zajímalo, jestli žáci dostávají od Vás domácí úkoly, ve kterých musí používat média. Jakože třeba... Aby si něco prostě vyhledali na Wikipedii nebo tak podobně. 00:11:55-8

RESPONDENT: Občas... Občas v tom zeměpise, tam samozřejmě narazím na určité problémy, že třeba se mně někdo na něco zeptá, co třeba ani já v tu chvíli samozřejmě nevím, takže třeba to využiju k tomu, že řeknu "Tak se na to schválně podívejte", žejo, a někdy prostě... Narazíme třeba na nějaké věci, žejo, kde jim řeknu, jo, ale není to teda příliš často,

no, ale občas se to stává, že jim řeknu "Něco si vyhledejte". Nebo třeba, když jsme probírali obyvatelstvo České republiky, tak ty údaje, které jsou v učebnici nebo v atlase, tak jsou zastaralé deset, patnáct let, takže jsme používali stránky Českého statistického úřadu, kde jsou vlastně ty údaje aktuální, žejo, takže tam jsme se vlastně... Občas jsem jim teda řekl, že něco se mají na něco podívat a pak jsme další den to pak nějak rozebírali. 00:12:39-3

TAZATEL: Takže si myslíte, že takovým nejčastějším médiem při vypracovávání nějakých referátů nebo domácích úkolů je ten internet. 00:12:46-3

RESPONDENT: No tak to určitě, no. 00:12:47-3

TAZATEL: Určitě. A vlastně ti žáci pracují výhradně jenom na tom internetu nebo třeba občas si zajdou třeba do knihovny půjčit si nějakou knížku? 00:12:55-5

RESPONDENT: Tak to si myslím, že... 00:12:56-3

TAZATEL: Myslíte, že už v dnešní době ne? 00:12:57-6

RESPONDENT: Myslím si, že vůbec teda jako. Možná... Možná někdo takový může být, ale myslím si, že opravdu strašné málo, strašné málo. Že spíš prostě z toho internetu. Oni se snaží si to právě i strašně zjednodušit, třeba vím zase z hlediska češtiny a dalších předmětů, takže na tom internetu jsou stránky, žejo, i-referáty a tak dál, kde vlastně spousta referátů se už najde přímo vypracovaných a oni to vlastně strašně hodně přebírají z toho... 00:13:20-7

TAZATEL: Ehm. 00:13:21-0

RESPONDENT: ...Takže tam už ta jakoby nějaká tvořivá práce je velmi minimální a spíš to jakoby vyhledají už to, kde už to někdo jiný vymyslel, no, a zas jako... Je to pomoc, určitě, ten internet... Velký. Ale ti žáci to využívají až podle mě až moc jakoby tu pomoc, místo toho, aby něco vytvořili sami, žejo. 00:13:41-5

TAZATEL: Ehm. 00:13:42-0

RESPONDENT: Že dneska na tom internetu se už opravdu dávají strašně hodně věci a zpracovaných otázek taky, žejo, takže... 00:13:47-3

TAZATEL: Ono na jednu stranu je zas jakoby otázka, jestli jim to opravdu tu práci ulehčí, protože spousta těch informací zas jako nemusí být pravdivá, můžou být takové irelevantní. Kdežto když by si vlastně zašli do té knihovny a půjčili si tu knížku, tak vlastně mají tu jistotu, že to vlastně tak je. 00:14:00-5

RESPONDENT: To jo, to je sice pravda, ale jim je to jedno... 00:14:03-0

TAZATEL: Jim je to jedno. 00:14:03-0

RESPONDENT: Jim je to jedno prostě, pro ně je důležité to, že odevzdají referát... 00:14:06-0

TAZATEL: Že mají referát, ehm. 00:14:06-6

RESPONDENT: Tak, tak. A oni jsou schopni to zkopírovat a odeslat to pomalu i s tím podpisem toho autora... 00:14:11-2

TAZATEL: (smích) 00:14:11-8

RESPONDENT: ...A je jim to tam... Vůbec si toho nevšimnou prostě, použijou celé Ctrl+C, Ctrl+V, což je samozřejmě pak nas... Naznačuje, jak to teda k tomu přišli, žejo, ale jim opravdu... Bohužel většině z nich jde o to, že se snaží s minimální námahou vlastně splnit jakoby ten úkol, žejo. 00:14:27-7

TAZATEL: Ehm. 00:14:28-0

RESPONDENT: A nejde jim ani o to, jakože, aby ten úkol nějakým způsobem rozšířil jejich vědomosti nebo znalosti... 00:14:34-0

TAZATEL: Jasně. 00:14:35-0

RESPONDENT: ...Zas prostě, aby si udělali čárku, takzvaně, a měli to hotovo. Což mně přijde teda taky jako... Nepříliš dobré, no. 00:14:41-6

TAZATEL: Není to úplně... Košér, no. A jakoby... Nevím, jestli je to zrovna jakoby správná myšlenka, ale neuvažoval jste třeba o tom zavést nějaké... Když už teda od někád něco stáhnou, tak aby tam třeba měli nějaké citace a tady ty věci? To je asi na ně ještě moc, že? 00:14:58-8

RESPONDENT: No asi jo, asi jo. Jako já jsem to chtěl... Já to dělám... V osmém ročníku zpracovávají vlastně takový referát po dvojicích na kraje České republiky, tak tam většinou po nich potom chci, protože na to mají třeba měsíc času nebo třeba i delší dobu, tak tam že tam právě většinou chci, aby tam napsali aspoň tak jako trošku, ale většinou tam... Mně stačí, když napíšu, že to je Wikipedie a tak dále. 00:15:19-0

TAZATEL: Jasně. Tak jako... 00:15:19-4

RESPONDENT: Dvě, tři stránky, žejo... 00:15:21-1

TAZATEL: Nevypisovat se s tím vyloženě jako... Klasicky, ale... 00:15:24-0

RESPONDENT: Jako žádné oficiality... 00:15:24-9

TAZATEL: ...Ale aby si dokázali vlastně uvědomit, že vlastně od někád čerpají. 00:15:27-4

RESPONDENT: No, no, no., tady o tohle. 00:15:30-0

TAZATEL: Jasně. Tak ještě by mě zajímala poslední taková otázka, a to je vlastně... V rámci rámcového vzdělávacího programu funguje teďka celkem asi deset let nově to průřezové téma mediální výchova. 00:15:43-8

RESPONDENT: Ehm. 00:15:44-5

TAZATEL: A mě by zajímalo, jestli si myslíte, že ta mediální výchova může zabránit nějakému tomu rizikovému chování dětí na internetu. 00:15:52-4

RESPONDENT: Tak podle mě každá informace, o které se dozví, že... Co jim hrozí, dejme tomu, tak je plusová, My to máme skutečně jako průřezové téma, takže oni se o tom určitě dozví ve výchově ke zdraví, v občanské výchově, my se k tomu, žejo, občas vrátíme, třeba k tomu taky v té informatice k tomu dostaneme. Máme tady výborného pana Kadlece, který tady vlastně chodí přednášet různá témata od šesté třídy až do deváté třídy, který taky má jakoby jedno z těch témat tady tuhle tu... To rizikové chování na tom internetu, zvláště na Facebooku, žejo, fotografie a takovýchle další věci. Takže myslím si, že toho je vlastně poměrně dost, v tomhle tom, takže si myslím, že by měli být poučeni. No ale to je jako se vším, no. Poučení jsou a... 00:16:38-3

TAZATEL: No otázka, jestli se tím dokážou řídit potom... 00:16:38-6

RESPONDENT: Předně tak. A pak je to... Stejně je to na nich pak, jestli si z toho něco teda vezmou nebo... Jako to je jako ve všech oblastech, žejo. 00:16:44-5

TAZATEL: No je to tak ve všem, určitě. 00:16:46-3

RESPONDENT: To tak tady všichni říkáme, žejo. (smích) 00:16:48-0

TAZATEL: Dobře, takže to by bylo ode mě takhle všechno, já Vám teda děkuju za rozhovor a přeju hodně štěstí v další činnosti. 00:16:53-2

RESPONDENT: Já Vám taky děkuji a přeji, aby to bylo k něčemu a ta bakalářka dopadla dobře. 00:16:58-8

TAZATEL: Děkuju. 00:16:59-5

Pozorování 1 - Přírodopis

- Využívají se učebnice, které jsou barevné a velice zajímavě provedené
- Třída je nově vybavená, na zdech jsou plakáty související s přírodopisem a chemií
- Písemky se píšou klasickou formou do zvláštního sešitu
- Na začátku hodiny se rozdávají známky z písemek z předchozí hodiny
- Přesto, že dle školního řádu mají mít žáci mobilní telefony vypnuté v taškách či v odkládacím košíku, někteří žáci je mají vytažené na lavici, jedné žačce dokonce zvoní, vyučující pouze napomenul
- Vyučující využívá k výuce dataprojektor, skrz který promítá žákům prezentaci s probíranou látkou, žáci přepisují do sešitu
- Vyučující s žáky udržuje neustálý kontakt, klade otázky, diskutuje, žáky to baví a jsou pozorní, odpovídají na otázky
- V prezentaci se čteně vyskytují obrázky, na kterých se dá spousta věcí dobře vysvětlit, podobné obrázky pak mají žáci i v učebnicích, které slouží spíše pro domácí přípravu
- Učitel se často odkazuje na předchozí prezentace, žáci kladně reagují a spousta věcí si pamatují
- Prezentace jsou z mého pohledu vynikajícím řešením, protože když učitel popisuje a vysvětluje nějaký obrázek, nemusí „obíhat“ celou třídu a ukazovat a vysvětlovat každému zvlášť, na prezentaci ukazuje laserovým ukazovátkem
- Opět někomu zvoní mobilní telefon, učitel ho vyzývá, aby mobil odevzdal do košíku, třídu to vyruší a směje se mu
- Ke konci hodiny začínají být žáci nepozorní, na otázky mají nesmyslné odpovědi, ale když učitel přepnul prezentaci na další slide, zase se uklidnili a reagují na obrázky

Pozorování 2 - Anglický jazyk

- Jazyková učebna je rovněž celkem nově vybavena, na stěnách visí mapy USA a Velké Británie, plakátky s anglickou gramatikou, v regálech jsou česko-anglické slovníky, učitelka má k dispozici na katedře počítač
- Žáci pracují s učebnicemi, učitelka dává základní pokyny v anglickém jazyce
- Učitelka využívá výukové CD, které přísluší k učebnici
- Na CD jsou i písničky, které žáky baví
- Třída je celkem velká, takže se zvuk hodně rozléhá, žáci dost věcem nerozumí
- Po poslechu žáci zvláště překládají text
- Dále žáci překládají interview z učebnice, moc se nesoustředí, koukají nedočkavě na hodiny, ztrácí se v textu, vyučující musí několikrát opakovat, kde se v textu právě nachází
- Na další straně opět píseň, vyučující ji pouští na internetu i s videoklipem skrz interaktivní tabuli, žáci zpozorněli, po skončení se dožadují dalších písní, učitelka odmítá
- Žáci mají za úkol do sešitu přeložit text refrénu písničky, učitelka je zvláště obchází a pomáhá jim, žáci pracují ve dvojicích
- Jeden z žáků využívá k překladu překladač z mobilního telefonu, ale jen, když se vyučující nedívá - usuzuji, že to mají zakázané
- Zvoní, zbytek mají žáci dodělat za domácí úkol